

Η κυβέρνηση θα ανεχθεί την επιχειρούμενη αδικαιολόγητη αύξηση των τιμών στα βιομηχανικά τιμολόγια;

Του **Αντώνη Κοντολέοντος**, Προέδρου του ΔΣ της ΕΒΙΚΕΝ

Είναι προφανές ότι οι συνθήκες που διαμορφώνονται την επόμενη ημέρα μετά την πανδημία για την οικονομία της χώρας δεν είναι οι καλύτερες. Πρέπει επίσης να λάβουμε υπόψη μας τα χρόνια προβλήματα της οικονομίας μας, όπως το δημόσιο χρέος, τους υψηλούς στόχους ανάπτυξης που πρέπει να πιάσουμε, το ανύπαρκτο τραπεζικό σύστημα και την παραγωγική δομή της οικονομίας μας. Ο τουρισμός, που πλήττεται ως κλάδος περισσότερο από όλους τους κλάδους της οικονομίας μας από την πανδημία, αντιπροσωπεύει το 20,6% του ΑΕΠ στην Ελλάδα, έναντι μέσου όρου 9,4% στην Ευρώπη. Αντίθετα στη χώρα μας η μεταποίηση αντιπροσωπεύει μόνο το 8% του ελληνικού ΑΕΠ, όταν στο σύνολο της Ε.Ε. το αντίστοιχο μέγεθος είναι 14,3%. Η διόρθωση της ανισορροπίας στην παραγωγική δομή, μπορεί να βελτιώσει την πλουτοπαραγωγική δυνατότητα της οικονομίας. Άρα να μας βοηθήσει να αντιμετωπίσουμε και τα άλλα μεγάλα προαναφερθέντα ζητήματα. Είναι αυτονόητο ότι ο τρόπος της διόρθωσης δεν πρέπει να είναι η συρρίκνωση του τουριστικού προϊόντος - αντιθέτως η τουριστική βιομηχανία πρέπει να διαφυλαχθεί ως κόρη οφθαλμού. Ο τρόπος για την εξισορρόπηση είναι να αρθούν ορισμένα από τα εμπόδια που δυσχεραίνουν την ανάπτυξη του τομέα της μεταποίησης. Η βιομηχανία μας άντεξε στην οικονομική κρίση του 2011, στράφηκε 100% σε εξαγωγές και σήμερα το 87% των ελληνικών εξαγωγών είναι εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων και απέδειξε ότι με ουσιαστική στήριξη από την πολιτεία θα μπορούσε να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας μας. Θα πρέπει παράλληλα να ληφθεί υπόψη, ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μετά από μια μακρά περίοδο μονόπλευρης στήριξης του τομέα των υπηρεσιών, έχει αναγάγει τα τελευταία χρόνια σε μείζονα πολιτική προτεραιότητα την επαναφορά στο προσκήνιο της βιομηχανίας, αναγνωρίζοντας τον πρωταγωνιστικό ρόλο της βιομηχανίας στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής. Όμως ο δρόμος που θα πρέπει να διανύσουμε προκειμένου να καλυφθεί το χαμένο έδαφος, είναι μακρύς. Ειδικότερα αναφερόμενοι στις βιομηχανίες έντασης ενέργειας πρέπει επιτέλους η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει το δομικό πρόβλημα του σημαντικά υψηλότερου κόστους ηλεκτρικής ενέργειας ως προς

τους ανταγωνιστές τους στην Ευρώπη, γιατί **πολύ απλά, χωρίς ανταγωνιστική τιμή ενέργειας δεν μπορεί να υπάρξει βιομηχανία.** Η ελληνική αγορά την τελευταία πενταετία, αφενός παραμένει η ακριβότερη στην Ευρώπη, αφετέρου οι τιμές της διατηρούνται σε επίπεδο υψηλότερο κατά 40% από το μέσο όρο των ευρωπαϊκών αγορών. Η κύρια αιτία για τις υψηλές τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας στην ελληνική αγορά εντοπίζεται στα δομικά χαρακτηριστικά της αγοράς, **η οποία έχει χαρακτηριστικά εδραιωμένου ολιγοπωλίου.** Η αλλαγή στο μείγμα καυσίμου με ταυτόχρονη αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ δεν επαρκούν να διαμορφώσουν συνθήκες στοιχειώδους ανταγωνισμού σε μια αγορά, χωρίς επαρκείς διεθνείς διασυνδέσεις, η οποία μονοπωλείται από συγκεκριμένους καθετοποιημένους παίκτες. Όσοι πίστευαν ότι η λειτουργία της νέας αγοράς από μόνη της θα διαμορφώσει συνθήκες ανταγωνισμού, οι οποίες θα ρίξουν τις τιμές της αγοράς στα ευρωπαϊκά επίπεδα διαψεύστηκαν. Οι βασικές επιλογές σχεδιασμού των νέων αγορών, ήτοι κεντρικού ελέγχου στην αγορά εξισορρόπησης που ελέγχεται από τον διαχειριστή του συστήματος, προσφορές ανά μονάδα και όχι ανά portfolio στην αγορά επόμενης ημέρας και μια ζώνη φορτίου για όλη τη χώρα, ήταν περισσότερο από βέβαιο ότι θα οδηγούσαν σε πολύ υψηλότερες τιμές σε όλες τις αγορές. Η κατάληξη είναι ότι αποζημιώνεται ενέργεια η οποία δεν παράχθηκε ποτέ. Αποφασίστηκε επίσης, ως προσωρινό μέτρο η επιβολή περιορισμού στα διμερή συμβόλαια, που μπορεί να συνάπτει ένας προμηθευτής, ώστε να υπάρχει επαρκής ρευστότητα στην αγορά επόμενης ημέρας και να μη συμπιέζονται οι τιμές, δηλαδή να μην δημιουργείται επ' ουδενί ανταγωνισμός στην αγορά. Είναι προφανές ποια συγκεκριμένα συμφέροντα ευνοήθηκαν. Επίσης ούτε η σύζευξη της αγοράς μας με εκείνες της Βουλγαρίας και Ιταλίας δεν θα λειτουργήσει στην πράξη τουλάχιστον έως το 2025, καθώς οι δημοπρατούμενες δυναμικότητες των διασυνδέσεων δεν επαρκούν, ώστε να μην καταγράφεται με μεγάλη συχνότητα συμφόρηση στα σύνορα, η οποία θα ακυρώνει τη σύζευξη των αγορών. **Μετά από 1,5 μήνα λειτουργίας των νέων αγορών το κόστος της αγοράς αυξήθηκε κατά 30% ως προς την ήδη αυξημένη τιμή του Οκτωβρίου. Κύρια αιτία η εκτόξευση του κόστους της αγοράς εξισορρόπησης την εβδομάδα 30/11 έως 6/12 σε "αδόκτα**

επίπεδα", όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η ανακοίνωση του Ρυθμιστή που εξαγγέλλει τη λήψη ρυθμιστικών μέτρων. "Συναφώς, η ΡΑΕ αναγνωρίζει ότι, κατά την πρώτη περίοδο της λειτουργίας αγορών που αναδιοργανώνονται σε αντίστοιχη έκταση και βάθος, είναι σύνηθες να εμφανίζονται έντονες διακυμάνσεις των τιμών, οι οποίες δύνανται να αποδίδονται στη φύση κάθε εγχειρήματος ριζικής μεταρρύθμισης, σε αστοχίες των Συμμετεχόντων, σε **δομικά χαρακτηριστικά – ιδιαιτερότητες των αγορών, στην ανάδειξη της κρισιμότητας δεδομένων τεχνικού χαρακτήρα, καθώς και σε επιμέρους στρατηγικές συμμετεχόντων, ιδίως όσον τελούν σε θέση ισχύος".** Μας δημιουργεί έντονο προβληματισμό η αναφορά της ΡΑΕ σε "στρατηγικές συμμετεχόντων, ιδίως όσον τελούν σε θέση ισχύος", η οποία **παραπέμπει προφανώς στο κρατικό μονοπώλιο. Εάν αυτό ευσταθεί αναμένουμε να καταλογιστούν οι ανάλογες ευθύνες.** Είναι προφανές εκ των ανωτέρω ότι η εξομάλυνση των νέων αγορών και η σταθεροποίηση των τιμών θα χρειαστεί χρόνο. Θα υπάρξει μια περίοδος 2-3 έτη τουλάχιστον, κατά την οποία θα υπάρξει υψηλή αυξομείωση των τιμών. Η προγραμματισμένη κατασκευή 2 τουλάχιστον νέων σύγχρονων μονάδων, εκ των οποίων η μια λιγνιτική, θα βοηθήσει αποτελεσματικά στη σταθεροποίηση των τιμών στην αγορά. Την ίδια περίοδο λήγουν οι συμβάσεις των μεγάλων βιομηχανιών ΥΤ με τη ΔΕΗ. Η ΔΕΗ αρνείται κάθε διάλογο και επιμένει σε αδικαιολόγητες και επαχθείς αυξήσεις από 20% έως και 40%. Καταργεί ταυτόχρονα τα χαμηλά τιμολόγια για τη νυχτερινή ζώνη, τα οποία κρατούν στη ζωή τις χαλυβουργίες, αγνοώντας ποια θα είναι η επίπτωση. Αγνοεί ότι τα φορτία των χαλυβουργιών τη νύχτα, είναι εκείνα που επιτρέπουν την ένταξη των λιγνιτικών της μονάδων στην αγορά και κατ' επέκταση τη λειτουργία τους μέσα την ημέρα, δίνοντας τους τη δυνατότητα να πουλήσουν την παραγωγή τους στη λιανική τις ώρες μη λειτουργίας των χαλυβουργιών. **Η βιομηχανία μπορεί και πρέπει να είναι ο πρωταγωνιστής της ελληνικής ανάκαμψης μετά την πανδημία, αρκεί να της εξασφαλιστεί το αναγκαίο καύσιμο: το ανταγωνιστικό κόστος ενέργειας.**

* Ο κ. Αντώνης Κοντολέοντος είναι πρόεδρος του ΔΣ της Ένωσης Βιομηχανικών Καταναλωτών [Ενέργειας](#)